

ČO ROBIŤ, KEĎ NEMÔŽEME SAMI KOMPOSTOVAŤ?

Obyvatelia žijúci v rodinných domoch s trvalým bydliskom v Nemšovej majú aj ďalšiu možnosť. Na Verejno-prospešných a technických službách v Nemšovej (od pondelka do piatku od 7.00 do 15.00 hodiny) alebo na Kompostárni v miestnej časti Luborča vedľa Čistiarne odpadových vôd (v sobotu od 10.00 do 12.00 hodiny) si môžu vyzdvihnúť nádobu na zber biologických odpadov. Každá domácnosť má nárok na 1 nádobu o objeme 120 litrov, ktorá im bude pravidelne vyvázaná podľa vopred stanoveného harmonogramu.

Odovzdať biologický odpad môžu obyvatelia mesta Nemšová i priamo v kompostárni od marca do októbra vždy v sobotu od 10.00 do 12.00 hodiny.

ČO SA BUDE ROBIŤ S ODVEZENÝM BIOLOGICKÝM ODPADOM?

Biologický odpad, ktorý sa vyzbiera v rámci triedeného zberu od obyvateľov, ako aj biologický odpad z údržby verejnej zelene, je privezený na kompostáreň zberovým vozidlom. Listie a drevná hmota sa dočasne skladujú. Biologický odpad z triedeného zberu odpadov sa v čo najkratšej dobe spracováva.

Technológia kompostárne pozostáva z nasledovných krokov: úprava biologických odpadov drvením, ich miešanie podľa vopred stanovenej receptúry, hygienizácia v uzavretom fermentore a dozrievanie kompostu na vodohospodársky zabezpečené ploche.

KEDY JE KOMPOST ZRELÝ?

Do nádoby s vlhkým kompostom vysejeme semenka žeruchy siatej. Ak nám počas týždňa väčšina semien vyklíči, znamená to, že kompost už neobsahuje nijaké látky škodlivé pre rastliny a môžeme ho už použiť v záhrade. Intenzívne zelené klíčne lístky svedčia o vyzretom komposte, zatiaľ čo žlté alebo hnedé lístky o surovom. Ak vyklíči len málo semien, musí sa kompost podrobiť ešte ďalšiemu rozkladu.

AKO VYUŽIŤ HOTOVÝ KOMPOST?

Vyzretý kompost je hnedej až tmavohnedej farby, drobnohrudkovitej štruktúry, nezapácha, ale vonia ako lesná pôda. Jeho prednosti sú v tom, že má schopnosť zadržiavať vodu, prevzdušňovať pôdu a obsahuje množstvo (podľa zloženia vstupných materiálov) výživných látok. Surový kompost aplikujeme na pôdu na jeseň. Vyzretý kompost môžeme aplikovať kedykoľvek a na akúkoľvek aplikáciu (výsev; výsadba priesad, krov, stromov; prihnojovanie; výmena pôdy v skleníkoch atď.) okrem kyslomilných rastlín (kompost má pH neutrálne). Kompost nikdy nezaorávame, len ho jemne zapravíme do zeme. Na dostatočné zásobenie pôdy živinami stačí pre väčšinu pestovaných rastlín 1 cm vrstva kompostu ročne. Potrebujeme k tomu 10 litrov kompostu na 1 m² pôdy.

Viac informácií o kompostovaní nájdete na www.kompost.sk.

BRO

Regionálne centrum zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov v meste Nemšová

KOMPOSTUJME ODPADY v meste Nemšová

Tento leták pre Mesto Nemšová pripravil Branislav Moňok z Občianskeho združenia Priatelia Zeme – SPZ v roku 2014 v rámci projektu „Regionálne centrum zhodnocovania BRO v meste Nemšová“.

Investícia do Vašej budúcnosti

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Kohézneho fondu a štátnym rozpočtom v rámci Operačného programu Životné prostredie

KOMPOSTUJME ODPADY

Kompostovanie je spôsob, pomocou ktorého môžeme z biologického odpadu vyrobiť kvalitný kompost – organické hnojivo, ktoré je ideálne pre pestovanie rastlín. Jeho použitím vrátíme späť do pôdy živiny, ktoré sme z nej predtým pri pestovaní odobrali.

ČO SA DÁ A NEDÁ KOMPOSTOVAŤ ?

V podstate môžeme kompostovať všetky biologické odpady, ktoré vznikajú v domácnosti, záhrade, na poli alebo pri chove hospodárskych zvierat. Ideálna je mnohoraká zmes najrozličnejších materiálov, ktorú musíme vhodne upraviť (podrvíť, posekať, zvlhčiť, atď.) a dobre premiešať.

Klíčivosť húževnatých burín a ich semien zničíme, ak ich necháme pred kompostovaním skvasiť v nádobe s vodou. V lete nám na to stačí cca 15 dní (kým sa na okraji nádoby objaví pena).

Medzi materiály vhodné na kompostovanie patria:

Dusíkaté materiály (mäkké, zelené a šťavnaté materiály)

- Zvyšky z čistenia ovocia a zeleniny
- Zvyšky jedál (okrem mäsa, rýb a mlieka)
- Pokosená tráva
- Vypletá burina
- Hnoj a trus
- Čaj, kávová usadenina
- Znehodnotené potraviny
- Zhnilé ovocie a zelenina
- Zvädnuté kvety

Uhlíkaté materiály (tvrdé, hnedé a suché materiály)

- Seno
- Slama
- Suché zvyšky z pestovania
- Konáre, štiepka, hobliny, piliny
- Lístie, ihličie
- Kukuričné klasy a stonky
- Papierové obrúsky a vreckovky
- Kartón
- Studený popol z dreva

Medzi nevhodné materiály na kompostovanie patria:

Kosti, mäso, ryby, mliečne výrobky, uhynuté zvieratá a zvyšky zo zabíjačky, popol z drevotriesky a uhlia, jednorazové plienky, odpady zbierané v rámci triedeného zberu (sklo, kovy, papier, plasty, viacvrstvé kombinované materiály), staré lieky, výkaly mäsožravých a chorých zvierat, rôzne náterové hmoty, motorové oleje, batérie, chemické prostriedky...

PRAVIDLÁ SPRÁVNEHO KOMPOSTOVANIA

- Kompostujeme iba upravený (posekaný, podrvný, nalámaný) materiál. Čím je menší, tým sa rýchlejšie rozloží.
- Nazbierané materiály neukladáme do kompostoviska vo vrstvách, ale ich navzájom zmiešavame. Platí, že mäkké, zelené a šťavnaté materiály (dusíkaté – pozri v tabuľke vyššie) musíme zmiešavať s tvrdými, hnedými a suchými materiálmi (uhlíkatými – pozri v tabuľke vyššie).
- Uhlíkaté materiály väčšinou vznikajú na záhrade v inom čase (od jesene do jari) ako dusíkaté materiály (od jari do jesene). Preto by sme si ich mali uskladniť a len postupne podľa potreby ich pridávať k vznikajúcim dusíkatým materiálom.
- Počas celého procesu kontrolujeme vlhkosť kompostu. Ak stlačíme dobre premiešaný materiál v dlani, nemala by nám spomedzi prstov vytekať voda (max. 2-3 kvapky). Keď dlaň otvoríme, materiál by mal zostať stlačený (nemal by sa rozsypať). Podľa potreby kompost dovlhčíme alebo pridáme suchý savý materiál. Pri vlhčení je vhodné kompost aj prekopáť. Zabezpečíme tak prevlhčenie celého kompostu, nielen jeho vrchnej časti.
- Aby kompostovací proces prebiehal správne, musíme zabezpečiť dostatočné prevzdušnenie kompostovaného materiálu (kompostovací proces nesmie smrdieť). To dosiahneme vytvorením otvorov na zásobníku a minimálne 1 až 2x ročne prekopávaním (prehadzovaním) kompostu. Prekopávanie výrazne urýchľuje rozklad.
- Ak sme dobre založili kompostovaciu kopy, mala by nám pri dostatku materiálu (0,75 až 1m3) do 1-3 dní vystúpiť jej teplota na 40 až 60 °C. Táto teplota sa môže v komposte udržať niekoľko dní až týždňov. Pri poklese teploty je vhodné kompost prekopáť, čím znovu naštartujeme proces rozkladu.
- Kompostovaný materiál môžeme premiešavať s malým množstvom zeminy (nie je to však nevyhnutné). Jej váhový podiel by nemal byť väčší ako 10%. Zemina obsahuje množstvo mikroorganizmov, ktoré napomáhajú rozkladným procesom; dokáže viazať vlhkosť a pomaly ju uvoľňovať do okolia; napomáha pri vzniku stabilnej drobnohrudkovitej zemitkej štruktúry a výrazne dokáže viazať aj zápach.
- Po dodržaní vyššie popísaných pravidiel môžeme kompost vyrobiť už za 3 až 6 mesiacov. Ak ich nedodržíme, doba kompostovania sa môže predĺžiť na 1 až 2 roky.
- Pred použitím kompost preosejme a nespracované časti vložíme do novej kopy.

